

W rezerwacie „Madohora”, a także poza jego granicami w kierunku Potrójnej, warstwy istebniańskie zapadają ku południowi. Wychodnie ich tworzą liczne progi skalne na zboczach północnych i północno-zachodnich świadczące o niszczeniu i cofaniu się stoków górskich wskutek nieustających procesów erozji i wietrzenia. Wysokość tych form skalnych jest różna, od kilku do dziesięciu metrów. Często w profilu zbrocza występują jedna nad drugą, co świadczy o tym, że w obrębie warstw istebniańskich znajduje się kilka ławic skałotwórczych. Progi zbudowane ze zlepieńców i piaskowców są wymodelowane przez czynniki wietrzenia i erozji zależnie od stopnia odporności skały na te procesy (ryc. 2). Stromy, skalisty stok wyraźnie załamuje się i staje bardziej łagodny na granicy warstw istebniańskich z leżącymi bezpośrednio niżej warstwami godulskimi, które nie budują tu żadnych form skalnych. Zmienia się również szata roślinna. Las świerkowy pokrywający szczytową partię Madohory ustępuje niżej drzewom liściastym, a mianowicie bukom.

Skałki występujące w rezerwacie „Madohora” nie mają tak urozmaiconych i fantazyjnych kształtów, jak inne, zwykle pojedyncze formy skalne Beskidów, są one natomiast bardzo liczne i tworzą w otoczeniu pięknej, bujnej roślinności swoisty park skalny. Dzięki tym wartościom przyrodniczym Madohora jest jednym z najpiękniejszych chronionych obszarów Beskidów.

Zofia Alexandrowiczowa

OCHRONA PRZYRODY W NAUCZANIU

Pierwsze Ogólnopolskie Studenckie Seminarium Ochrony Przyrody

W dniach 5—7 kwietnia 1963 r. odbyło się w Poznaniu I Ogólnopolskie Studenckie Seminarium Ochrony Przyrody poświęcone omówieniu dotychczasowej działalności studenckich Naukowych Kół Biologicznych w zakresie ochrony przyrody oraz wytyczeniu planów prac na przyszłość. W seminarium zorganizowanym przez Koło Przyrodników UAM wzięło udział 40 delegatów z następujących ośrodków uniwersyteckich w kraju: Krakowa, Lublina, Łodzi, Szczecina, Torunia, Warszawy, Wrocławia i Poznania.

W obradach, którym przewodniczyli doc. dr H. Szafranówna i prof. dr Z. Czubiński, na część inauguracyjną przybyli licznie profesorowie i pracownicy naukowci katedr biologicznych UAM, WSR i Instytutu Zoologicznego: rektor UAM — prof. dr G. Labuda, dziekan Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi — doc. dr M. Czekańska, prof. dr. J. Urbański, prof. dr. J. Rafalski, prof. dr W. Skuratowicz, prof. dr J. Sokołowski, prof. dr K. Stecki, prof. dr M. Nowiński, prof. dr A. Wróblewski, Wojewódzki Konserwator Przyrody — mgr inż. Cz. Iwanowski, Zakład Ochrony Przyrody PAN z Krakowa reprezentowała mgr M. Świeboda. Zyczenia owocnych obrad seminarium nadesłali prof. dr W. Szafer i doc. dr B. Ferens.

Słowo wstępne wygłosił prof. Urbański nawiązując do chlubnych tradycji ochrony przyrody w Polsce i jej twórców M. Raciborskiego, A. Wodziczki i W. Szafera.

Ogólny widok sali obrad Pierwszego Ogólnopolskiego Studenckiego Seminarium Ochrony Przyrody w Poznaniu. W pierwszych rzędach profesorowie UAM (czwarty od lewej rektor, prof. dr G. Labuda)

Fot. Z. Pniewski

Program seminarium obejmował następujące referaty:

5 kwietnia (piątek)

1. Międzynarodowy studencki ruch ochrony przyrody — UAM Poznań.

2. Zagadnienia ochrony przyrody w programach nauczania biologii w szkole podstawowej i średniej — WSP Kraków.

3. Problemy ochrony wód przed zanieczyszczeniem — WSP Kraków.

6 kwietnia (sobota)

1. Rezerваты na terenie Dolnego Śląska — Uniw. Wrocławski.

2. Rośliny chronione na terenie Krainy Świętokrzyskiej — Uniw. Wrocławski.

3. Karkonoski Park Narodowy — Uniw. Wrocławski.

4. Chronione obiekty przyrodnicze Jury Krakowskiej — UJ Kraków.

5. Rezerваты stepowe Wyżyny Miechowskiej i Niecki Nidy — UJ Kraków.

6. Obiekty chronione na terenie województwa łódzkiego — Uniw. Łódzki.

7. Rezerваты przyrody najbliższych okolic Krakowa — WSP Kraków.

8. Rezerwat w Bielinku nad Odrą — WSR Szczecin.

9. Wielkopolski Park Narodowy — WSR Poznań.

10. Problemy ochrony ptaków w Poznaniu — UAM Poznań.

W niedzielę 7 kwietnia uczestnicy seminarium wzięli udział w wycieczce, która prowadziła trasą: Kórnik—Rogalin—Wielkopolski Park Narodowy. W Kórniku zwiedzono pracownię naukową i muzeum Zakładu Dendrologii i Pomologii PAN, znane arboretum i muzeum etnograficzne w Zamku. W Rogalinie oglądano słynne dęby, stylowy ogród francuski i pałac Działyńskich. W Wielkopolskim Parku Narodowym trasa wycieczki wiodła przez najpiękniejsze rezerwy ścisłe: Jezioro Góreckie, rezerwat „Grabina”, Jezioro Kociołek, Jezioro Budzyńskie, a zakończyła się w Muzeum Przyrodniczym WPN, gdzie zrealizowano wyniki obrad i uchwalono rezolucję.

Rezolucja podjęta przez uczestników seminarium stwierdziła:

1. Seminaria Ochrony Przyrody organizowane przez Koła Naukowe Biologów powinny odbywać się regularnie w coraz to innych ośrodkach.

2. Koła Naukowe Biologów powinny dążyć do organizowania wspólnych akcji w terenie o charakterze szkoleniowym lub badawczym, ściśle z sobą współpracować i prowadzić wymianę doświadczeń w zakresie prac związanych z ochroną przyrody zarówno w kraju jak i za granicą (kontakty z Międzynarodową Młodzieżową Federacją dla Badań i Zachowania Przyrody).

3. Działalność naukową Kół Biologicznych związaną z ochroną przyrody należy prowadzić w zależności od warunków i specyfiki regionu (inwentaryzacja, rejestracja skutków walki chemicznej, dokumentacja fotograficzna, opieka nad rezerwatami).

4. Działalność propagandowo-organizacyjna i samokształceniowa powinna polegać na wyznaczaniu „ścieżek przyrody”, pracy w takich organizacjach jak Liga Ochrony Przyrody, Straż Ochrony Przyrody, PTTK, urządzaniu wystaw i konkursów itp.

W czasie trwania seminarium w Zakładzie Zoologii Systematycznej urządzona była ogólnopolska wystawa fotografii przyrodniczej studentów-amatorów i polskich publikacji z zakresu ochrony przyrody.

Ogólna ocena seminarium wypadła bardzo dobrze; jedynym niedociągnięciem była zbyt może jednostronna, monograficzna tematyka wygłoszonych referatów, a brak referatów z działalności poszczególnych ośrodków akademickich w dziedzinie ochrony przyrody na danym terenie. Podkreślano konieczność częstszego urządzania tego rodzaju seminariów i spotkań studentów-ochraniarzy. Należy jednak w przyszłości nie ograniczać składu osobowego uczestników jedynie do biologów, ale przyciągnąć również na takie spotkania ludzi z innych kierunków zawodowych, a mianowicie: geografów, geologów, leśników, rolników, medyków, a przede wszystkim przedstawicieli kierunków technicznych — studentów architektury, urbanistyki i budownictwa.

Andrzej Dzięczkowski

Z MIĘDZYNARODOWEJ OCHRONY PRZYRODY

Z działalności Międzynarodowej Rady Ochrony Ptaków¹

Wiosną 1962 roku odbyła się w Londynie międzynarodowa konferencja w sprawie ochrony wód przed zanieczyszczeniem olejami i smarami. Przybyli na nią przedstawiciele 55 krajów. Jednym z największych

¹ Opracowano na podstawie „Bulletin IUCN”, Nouvelle Série, Nr 4/1962.